

[Harald Nielsen.]

lættelser for vor eksport, i særdeleshed for vor landbrugseksport, bedre end dem, der hidtil er stillet os i udsigt, må vi naturligvis alle være stærkt interesseret i, men det er mig ganske ufatteligt, at nogen kan tro, at Danmark isoleret — de seks har det jo i orden med alle andre lande undtagen Danmark og Uruguay — skulle være i stand til at opnå indrømmelser hos Romtraktatens lande ved at true med handelskrig. Vi må dog nøgternt erkende størrelsesforholdet mellem os og vor modpart. De seks er trods alt i samhandelen meget mindre afhængige af os end vi af dem.

Hertil kommer, at en sådan politik ikke er uden risiko for repressalier. De andre kan også true og gøre alvor af deres trusler, og kommer det først dertil, er der vel ingen, der er i tvivl om, hvem der kommer til kort i et sådant opgør.

Hvis det ikke er sådan, at man efterhånden er holdt op med at undre sig over de radikale i almindelighed og den radikale højtærede finansminister i særdeleshed, så kunne man nok her falde i forundring over, at det netop er en radikal mand, der i denne situation søger at opmuntre os til at indlede en rask lille toldkrig med de seks. De radikale, der tidligere betragtede aktiv handelspolitik næsten som djævelens værk, er nu varme talsmænd derfor. Men de radikale har jo efterhånden forladt alle tidligere standpunkter; jeg er i hvert fald ophørt at undre mig over, hvad der sker på dette felt, og vender derfor tilbage til det, som er sagens realitet, nemlig den, om det virkelig er risikofrit at true de seks, og om vi ved trusler kan opnå bedre betingelser end ved at undlade sådanne drastiske skridt. Jeg har ikke gnist af tro på, at vi kan forbedre vor forhandlingsposition ved at true, tværtimod, jeg mener, det kan rumme betydelig risiko for ubehagelige modtræk fra de seks' side.

Nu tvivler jeg i og for sig ikke på efter de informationer, jeg har fået, at Vesttyskland godt kunne have en interesse i at strække sig lidt videre i retning af de danske ønsker om toldlættelser for landbrugsvarernes vedkommende, men her må det huskes, at det ikke er Vesttyskland alene, vi forhandler med; det er de seks lande under ét, vi skal opnå toldindrømmelser

hos, nu de er i færd med at opbygge deres fælles toldmur udadtil, og det er ikke sikkert, de øvrige lande inden for de seks har helt sammenfaldende interesser med Vesttyskland netop på de områder, hvor vi måtte ønske det var tilfældet, eller rettere sagt: det ved vi at de ikke har, og det er nok grunden til, at det hele ligger så tungt.

Som eksempel til belysning af, hvad jeg tænker på, kan jeg nævne vor eksport af kvæg og oksekød sydpå, hvor især Vesttyskland er en stor og værdifuld aftager. Det er derfor en dansk interesse, at tolden på det oksekød, vi eksporterer til de seks, bliver så lav som muligt, og Vesttyskland, der er hovedaftager, kan også have en vis interesse i, at den ikke bliver alt for høj. Men hvordan med Frankrig, der søger at lægge sin landbrugsproduktion noget om med bl. a. øget kødproduktion for øje? Uden at vide noget som helst om forhandlingernes forløb må jeg tro, at Frankrig vil være imod at gå så langt i toldindrømmelser som Vesttyskland. På lignende måde kan det ligge med andre lande, det ved jeg ikke, men i hvert fald har jeg ikke nogen som helst tro på, at vi ved at true med toldkrig kan opnå andet og mere, end hvad de seks lande alligevel indbyrdes uden tryk fra vor side kan blive enige om at indrømme os. Og som sagt, faren for, at virkeliggørelsen af vore trusler vil udløse repressalier, kan ikke udelukkes. Det er nok muligt, at de seks er kommet så langt ind i reguleringen af toldtarifferne såvel indbyrdes som udadtil, at de vanskeligt og i hvert fald ikke omgående kan komme med en straffetold over for os, men den højtærede udenrigsminister ved udmærket godt, at der er andre metoder at tage i brug, metoder, som kan være yderst ubehagelige for os.

Mere skal jeg ikke sige herom. Jeg vil sluttelig vende mig til det, der for os er en hovedindvending mod netop nu at iværksætte en sådan lovgivning. Det vil huskes, at da regeringen og de partier, der støtter den, i sin tid var ivrige for dannelsen af de syv og meget kategorisk afviste venstre, der ønskede Danmark tilsluttet de seks, fordi det var vor opfattelse, at de seks var fremtidens vej for Vesteuropa, medens de syv løst sammenhæftede lande næppe ville vise sig at danne et levedygtigt område, da pointerede den højtærede udenrigs-